

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางสาวจุไรรัตน์ คงปิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0702-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2 1 พ.ศ. 2546

I 2022 4910

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS IN OPERATING THE EDUCATIONAL DESIGN
DEVELOPMENT PROJECT FOR CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Miss Jurairad Khongphun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education

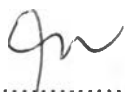
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0702-9

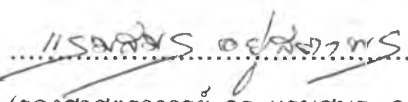
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการ
ศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
โดย นางสาวจุไรรัตน์ คงปิ่น
สาขาวิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร

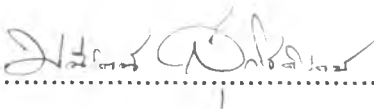
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินธวรัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร)

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์)

นางสาวจุไรรัตน์ คงปิ่น : การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS IN
OPERATING THE EDUCATIONAL DESIGN DEVELOPMENT PROJECT FOR CHILDREN
WITH SPECIAL NEEDS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา : ร.ศ. ดร. แรมสมร
อยู่สถาพร, 274 หน้า. ISBN 974-17-0702-9.

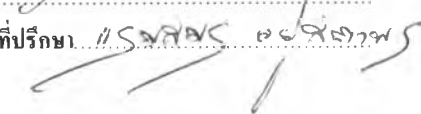
การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการดำเนินงานตามโครงการและด้านปัญหาการดำเนินงานโครงการ ตัวอย่างประชากรได้แก่ศึกษานิเทศก์ 40 คน ผู้บริหารโรงเรียน 176 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 176 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารส่วนใหญ่ปฏิบัติตามนโยบาย แจ่มแจ้งนโยบายโดยการประชุมชี้แจงและกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ในด้านการวางแผน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงาน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ประชุมแต่งตั้งกรรมการ ครูส่วนใหญ่เสนอแนะข้อมูลการจัดการศึกษาพิเศษ มีการประสานงานตามสายงานและหน่วยงานอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล สาธารณสุข ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมหลายๆ ด้าน ในด้านการดำเนินงานโครงการ เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดตามจำนวนของเด็กเช่นเดียวกับเด็กปกติ และได้รับเพิ่มเติมเฉพาะอุปกรณ์ที่จำเป็น ในด้านบุคลากร ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ โรงเรียนต่างๆ ส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการทำความเข้าใจให้มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษ โรงเรียนส่วนมากมีการปรับอาคารและห้องเรียนให้เหมาะสม หลักสูตรที่ใช้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นหลักสูตรปกติที่ครูปรับให้เหมาะสมกับเด็ก ครูส่วนใหญ่จัดการสอนในรูปแบบเรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา ครูส่วนใหญ่คัดแยกเด็กเบื้องต้นโดยการสังเกตพฤติกรรม การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่ให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ให้มีส่วนร่วมกิจกรรมแสดงความสามารถ ทำงานกลุ่มตามศักยภาพ ไม่นับผลทางวิชาการ ครูทุกคนจัดกิจกรรมเสริมซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมนันทนาการ ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ให้ความรู้ในการผลิต ใช้ เก็บรักษาสื่ออุปกรณ์ และส่วนใหญ่จัดสรรเครื่องมือคัดแยกเด็ก ผู้บริหารส่วนใหญ่แนะนำครูผลิตสื่อ ครูส่วนใหญ่เลือกใช้สื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหา มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษโดยการทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ผลิตสื่อ ให้บริการเสริม และวิจัยในชั้นเรียน ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่นิเทศโดยการให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเยี่ยมชั้นเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่นิเทศโดยการเยี่ยมชั้นเรียน ครูส่วนใหญ่วัดและประเมินผลเด็กโดยการสังเกต สัมภาษณ์ และประเมินผลตามความรู้ความสามารถโดยการลดเกณฑ์ลง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูประจำชั้นสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลโดยการแจ้งในที่ประชุม

ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดแคลนงบประมาณ ครูมีงานมาก บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในด้านปัญหาการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษพบว่าเด็กเรียนรู้ช้า เสียเวลามาก ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษและศึกษานิเทศก์นิเทศไม่สม่ำเสมอ

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

418 3671027 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : PROJECT / THE EDUCATIONAL DESIGN DEVELOPMENT /
CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS

JURAIRAD KHONGPHUN : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS IN OPERATING
THE EDUCATIONAL DESIGN DEVELOPMENT PROJECT FOR CHILDREN WITH
SPECIAL NEEDS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISER : ASSOC . PROF .
RAMSAMORN YOOSATHAPORN , Ph.D . 274 pp . ISBN 974-17-0702-9

The purpose of this study was to study the state and problems related to the Educational Design Development Project for Children with Special Needs in Elementary Schools under the Office of The National Primary Education Commission. The study examined the operation according to the project and the problems of the operating. The sample groups were 40 educational supervisors, 176 administrators and 176 teachers who performed duties in the project. The tools of the research were questionnaires , interview forms and an observing form. This study analyzed data by using percentage .

Results of the study found that the policy implementation were educational supervisors and administrators in every school. They organized meetings for classifying the policy and determined the objectives of the project operation. Most of the educational supervisors studied fundamental data in performing duty. Most of the school administrators had a meeting to set up the board. Most of the teachers proposed data of special education management. By obtaining basic data from survey, they outlined the policy plans at the district and school level. School committee was established for co-ordination among related agencies such as hospitals, health centers and private organization. Most of the educational supervisors selected appropriate schools that were prompt in various operations to achieve the project. Children with special needs were allocated the budget and supplementary equipment from the initiative agencies according to receiving number . The majority of the teachers were trained in special education. Most of the schools prepared the teachers to have positive thinking to the special education. The school had prepared a preliminary course in intergration learning for normal children and parents . Such preparation was not for children with special needs. Most of the schools had air conditioned classrooms and had appropriate adjusted teaching curriculum for children with special needs. Teachers taught in the modality of mainstreaming. Children were classified by their observed behavior. Children with special needs were focused as the center of teaching. They were encouraging to take participation in teamwork, based on individual potentiality. Every teacher organized supplementary activities, which mostly were recreation. Most teachers used resource rooms for teaching. Most of the educational supervisors gave knowledge to the teachers to produce and maintain communication equipment. In addition, most of the allocated equipment were divided to the children. Most of the administrators guided the teachers to produce the equipment. Most of the teachers chose the equipment which suitable to the detail of the course. Most of the teachers had the development model of special education management and the development form of studying and teaching by arranging personnal education plan including the equipment production to give supplementary services and research in classrooms

Educational supervisors observed and gave advises to teachers in teaching activities. Educational administrators visited classrooms. They evaluated the results of the project by observing and summarizing the implementation results, then informing the data to the meeting.

The problems most found were follow : School lacked financial budgets and teachers had a lot of burdens whereas personnel involved did not understand the work process. A majority of teachers did not have the knowledge of measuring and assessing the learning results of children with special needs. Education supervisors did not inspect schools regularly.

Department Elementary Education
Field of study Elementary Education
Academic year 2001

Student's signature
Advisor's signature

Jurairad Khongphun
Ramsamorn Yoosathaporn

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา จาก รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ ให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบให้ข้อคิด แก้ไข และข้อเสนอแนะ ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ น้องชาย คุณศรียา เจริญนาน ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

จุไรรัตน์ คงปิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การศึกษาพิเศษ	
การเรียนรู้ร่วม.....	14
ประเภทและลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	16
แนวคิด หลักการ ปรัชญาเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ.....	22
ประโยชน์ของการจัดการศึกษาพิเศษ จิตวิทยาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	
รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	28
การจัดการศึกษาพิเศษระดับ ชาติ ท้องถิ่น โรงเรียน.....	33
ขั้นตอนการจัดการศึกษาพิเศษ.....	40
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	42
โครงการพัฒนารูปแบบจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ประชากรและตัวอย่าง ประชากร.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	182
สรุปผลการวิจัย.....	184
อภิปรายผล.....	200
ข้อเสนอแนะ.....	207
รายการอ้างอิง.....	208
ภาคผนวก.....	213
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	214
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	215
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	274

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนอำเภอ โรงเรียนตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม.....	73
2 จำนวนอำเภอ โรงเรียนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	75
3 จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป และรับคือ.....	79
4 จำนวนและคำร้อยละ ของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามสถานภาพ.....	81
5 จำนวนและคำร้อยละ ของผู้บริหาร...จำแนกตามสถานภาพ.....	85
6 จำนวนและคำร้อยละ ของครู จำแนกตามสถานภาพ.....	89
7 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามนโยบาย.....	93
8 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามนโยบาย.....	95
9 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามการวางแผนและประสาน.....	97
10 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการวางแผนและประสาน.....	100
11 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามการวางแผนและประสาน.....	102
12 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามการคัดเลือกโรงเรียน.....	104
13 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามงบประมาณ บุคลากร.....	105
14 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามงบประมาณ บุคลากร.....	106
15 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตาม บุคลากร.....	108
16 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอาคารสถานที่.....	110
17 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามอาคารสถานที่.....	111
18 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามหลักสูตร.....	112
19 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามหลักสูตร.....	113
20 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	114
21 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	116
22 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	117
23 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตาม การคัดแยกเด็ก การจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล การเตรียมความพร้อมเด็ก การจัดการเรียนการสอน.....	118
24 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามสื่ออุปกรณ์ การพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	124
25 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสื่ออุปกรณ์ การพัฒนาารูปแบบ การจัดการศึกษาพิเศษ.....	126

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
26 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามสื่ออุปกรณ์ การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ.....	127
27 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามบริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ.....	130
28 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตาม การนิเทศการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ.....	131
29 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการนิเทศการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ.....	134
30 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามการประเมินผล การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร.....	138
31 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการประเมินผล การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร.....	140
32 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามการประเมินผล การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร.....	142
33 จำนวนและคำร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามปัญหาการดำเนินงานโครงการ.....	145
34 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาการดำเนินงานโครงการ.....	152
35 จำนวนและคำร้อยละของครู จำแนกตามปัญหาการดำเนินงานโครงการ.....	157